

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล*

ธัญญลักษณ์ แสงสะโน¹

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ²

(วันที่รับบทความ: 4 พฤศจิกายน 2568; วันที่แก้ไขบทความ: 23 มกราคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ: 26 มกราคม 2569)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล 2) เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา 3) ประมวลข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2568 จำนวน 320 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกนแล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษาแล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 และสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษามีขนาดต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3) ผลการประมวลข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู มีดังนี้ จรรยาบรรณวิชาชีพครูครอบคลุมการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน การรักษาเกียรติและความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ การปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยความเมตตา เป็นธรรม และโปร่งใส การร่วมมือกับผู้ร่วมวิชาชีพอย่างเคารพและมีความสามัคคี ตลอดจนการเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ ถ่ายทอดความรู้และคุณธรรมเพื่อสร้างสังคมที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: การปฏิบัติตน, จรรยาบรรณวิชาชีพของครู

* วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ นิสิตปริญญาโท, สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, E-mail: 6719970022@tsu.ac.th

² รองศาสตราจารย์, สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, E-mail: rungchatchadaporn@tsu.ac.th

Conducting Oneself in Code of Ethics of Teaching Profession Secondary**Education Service Area Office, Songkhla, Satun****Tanyalak Sangsano¹**Rungchatchadaporn Vehachart²**(Received: November 4, 2025; Revised: January 23, 2026; Accepted: January 26, 2026)*

Abstract

This research aimed to 1) examine practices in accordance with the professional code of ethics among teachers under the Secondary Educational Service Area Office Songkhla Satun, 2) compare teachers' professional ethics practices based on gender, age, educational level, work experience, and school size, and 3) compile recommendations for teachers' professional code of ethics practices. The sample consisted of 320 civil servant teachers under the Secondary Educational Service Area Office, Songkhla, Satun in the 2025 academic year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table. Stratified random sampling was employed according to school size, followed by simple random sampling using the lottery method. The research instrument was a questionnaire with an overall reliability coefficient of 0.94. The statistical analyses included percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings revealed that:

- 1) overall, the implementation of professional ethics practices among teachers is at the highest level.
- 2) comparisons of teachers' professional code of ethics practices based on gender, age, and educational level, work experience, and school size showed no significant differences, whereas teachers working in schools of different sizes exhibit a statistically significant difference in overall practices at the .001 level
- 3) compile recommendations indicate that the professional code of ethics for teachers should comprehensively encompass holistic self-development, the maintenance of honor and integrity in the profession, compassionate, fair, and transparent treatment of learners, respectful and harmonious collaboration with professional colleagues, and being good citizens with a public-minded spirit to instill knowledge and virtues for a sustainable society.

Keywords: Professional Practices, Code of Ethics for Teaching Profession

* Research Article from Thesis for the Master of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University

¹ Master's degree student of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, E-mail: 6719970022@tsu.ac.th

² Associate Professor, Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, E-mail: rungchatchadaporn@tsu.ac.th

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

จรรยาบรรณวิชาชีพ (Professional Ethics) เป็นหลักเกณฑ์และแนวทางว่าด้วยความประพฤติที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมและชัดเจน อีกทั้งทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับและเตือนสติผู้ประกอบวิชาชีพให้ตระหนักถึงการกระทำที่ควรปฏิบัติและการกระทำที่ควรหลีกเลี่ยง อันนำไปสู่การสร้างคุณค่าและความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อหน้าที่ ต่อองค์กร และต่อสังคมโดยรวม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาถือเป็นกลุ่มวิชาชีพที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 การยึดมั่นและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความมุ่งมั่น ทุ่่มเท และมีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่ ก่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทั้งยังเอื้อต่อการสร้างประโยชน์แก่ตนเองและองค์กร (Areekul, 2019)

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูมีผลโดยตรงต่อความน่าเชื่อถือของวิชาชีพ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ครูที่ประพฤติตามจรรยาบรรณไม่เพียงแต่เป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยลดปัญหาความขัดแย้งทางจริยธรรม เพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ปกครองและชุมชน และส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างยุติธรรม งานวิจัยเชิงสำรวจและเชิงปฏิบัติการในบริบทไทยชี้ให้เห็นความแตกต่างของการปฏิบัติและความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางส่งเสริมจรรยาบรรณในระดับสถานศึกษา (Phimsing, 2022)

ความสำคัญของการศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงระดับการปฏิบัติตาม ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย จัดทำแนวทางปฏิบัติ และพัฒนาระบบการนิเทศติดตามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู รวมถึงเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาในการพัฒนาครูให้มีความเข้มแข็งทางวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งเน้นให้ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เข้มแข็ง (Office of the National Economic and Social Development Board, 2018)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

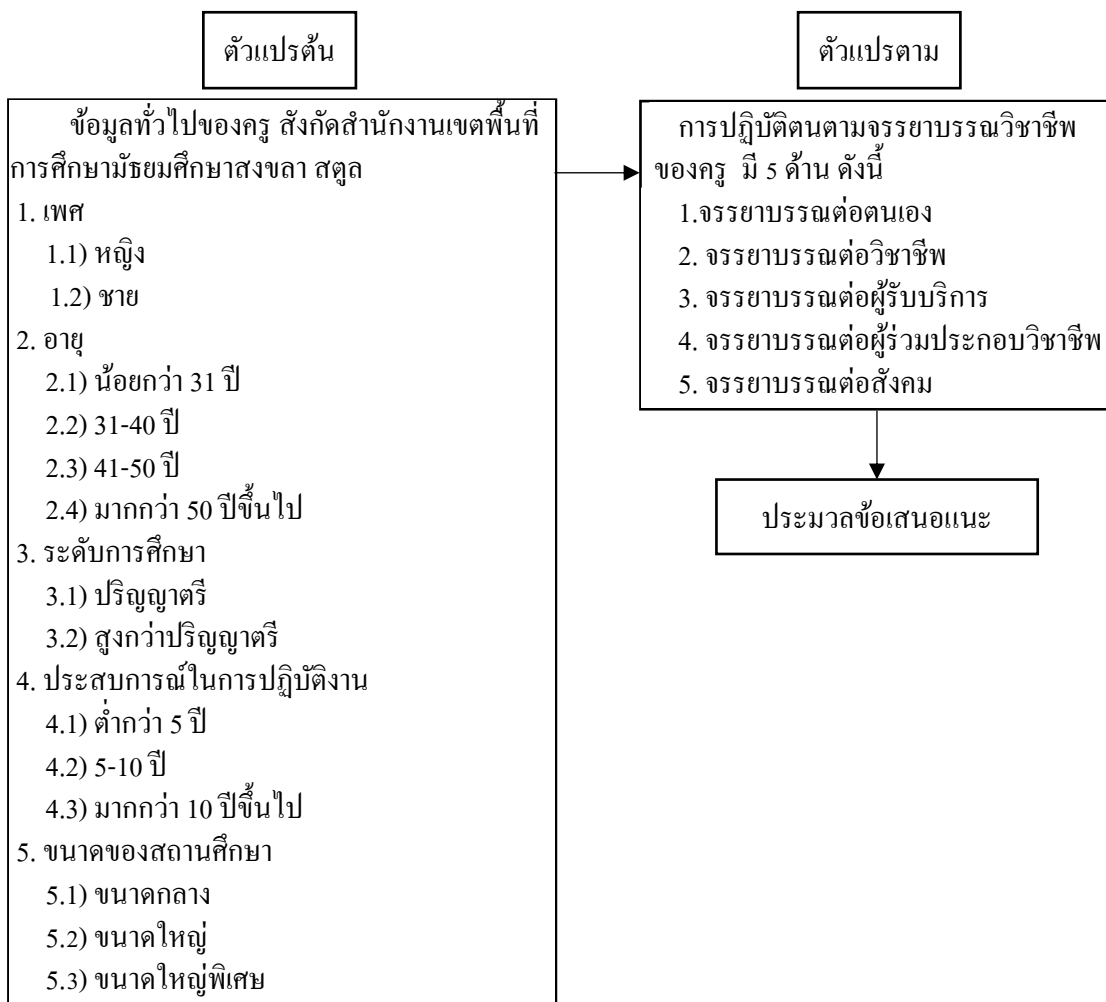
สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูลแตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1) ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครู Wongbuppha (2021) ให้ความหมายว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ มาตรฐานในการปฏิบัติตนที่เกิดจากการรวบรวมหลักการประพจน์ของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยเป็นแนวทางให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ รวมถึงสร้างความเชื่อถือและศรัทธาจากผู้รับบริการและสังคม Kaewjaravanon (2022) ให้ความหมายว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ แนวทางปฏิบัติที่ครูต้องยึดถือ เพื่อรักษาเกียรติ ชื่อเสียง และพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ แนวทางและมาตรฐานในการประพจน์ปฏิบัติที่ครูต้องยึดถือ เพื่อปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาเกียรติและชื่อเสียงของวิชาชีพ สร้างความเชื่อถือและศรัทธาจากผู้เรียน ผู้รับบริการ และสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างยั่งยืน 2) ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู Wongkhiao (2020) กล่าวว่าจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดพฤติกรรมของครู ช่วยพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้า และสร้างความเชื่อมั่นมั่นคงต่อวิชาชีพในสังคม Hemuthai (2023) กล่าวว่าความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นกรอบกำหนดการปฏิบัติที่ถูกต้อง ส่งเสริมความสามัคคี รักษาเกียรติ และคุณค่าของวิชาชีพต่อสังคม สรุปได้ว่า ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีดังนี้ จรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นกรอบกำหนดพฤติกรรมที่ถูกต้อง ช่วยพัฒนาองค์กร ส่งเสริมความสามัคคี และสร้างความเชื่อถือเป็นแบบอย่างที่ดี รับฟัง ให้กำลังใจ ส่งเสริมคุณธรรม วินัย และการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลีกเลี่ยงการกระทำที่กระทบผู้เรียน ไม่แสวงหาผลประโยชน์ และให้บริการด้วยความเต็มใจ และเป็นธรรม Pinket (2022) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณต่อตนเอง คือ การมีวินัยและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพปรับตัวและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ Boonwas (2021) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ คือ ครูควรรักในวิชาชีพ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และร่วมพัฒนาองค์กรวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง Phrommarin (2018) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการกำหนดให้ครูดูแลผู้เรียนด้วยความรัก เมตตา และความเสมอภาค เป็นแบบอย่างที่ดี รับฟัง ให้กำลังใจ ส่งเสริมคุณธรรม วินัย และการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลีกเลี่ยงการกระทำที่กระทบผู้เรียน ไม่แสวงหาผลประโยชน์ และให้บริการด้วยความเต็มใจ และเป็นธรรม Pinket (2022) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ คือ การปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความเคารพ สามัคคี ร่วมมือช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนความรู้อย่างสร้างสรรค์ และไม่กระทำการที่กระทบต่อชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ Pinitmontri (2022) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณต่อสังคม คือ การปฏิบัติตนและทำงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี เคารพกฎหมายและศีลธรรม มีส่วนร่วมพัฒนาสังคม และไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณชน สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู ส่งเสริมให้ครูมีวินัยและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รักและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ดูแลผู้เรียนด้วยความเมตตาและเป็นธรรม ร่วมมือกับเพื่อนร่วมวิชาชีพอย่างเคารพและสร้างสรรค์ และปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เคารพกฎหมายและศีลธรรมของสังคม

ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก Kohlberg (2016) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการตัดสินใจทางจริยธรรมเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ก่อนกฎเกณฑ์ ตามกฎเกณฑ์ และหลังจากกฎเกณฑ์ สะท้อนการพัฒนาจากการคำนึงถึงตนเองและหลักเลี้ยงไทย ไปสู่การยึดอุดมคติและประโยชน์ส่วนรวม โดยพัฒนาเป็นลำดับขั้นและมีความแตกต่างตามวัฒนธรรมและสังคม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 2,686 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2568 จำนวน 320 คน ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา 1) ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ 1.1) เพศ 1.2) อายุ 1.3) ระดับการศึกษา 1.4) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ 1.5) ขนาดของสถานศึกษา 2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เป็นการศึกษาในกรอบของพระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยมีการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมที่ต้องยึดถือในทั้ง 5 ด้าน เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ (Office of the Teachers' Council of Thailand Secretariat, 2013) ดังนี้ 2.1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2.2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 2.3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 2.4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 2.5) จรรยาบรรณต่อสังคม

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม 2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา 3) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาแก้ไขด้านความครอบคลุมเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยวัดจากค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยการกำหนดค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ 5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (1990) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.946) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งแล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 5 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 2) นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน 3) เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไป จำนวน 338 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.67 4) เมื่อรับแบบสอบถามคืนตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ยึดหลักปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคน ได้แก่ 1) หลักความเคารพในบุคคล (Respect for Person) โดยผู้วิจัยขอความยินยอมจากผู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรของเป้าหมายในการวิจัย ให้กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการวิจัยด้วยความสมัครใจ 2) หลักการให้ประโยชน์ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non-maleficence) โดยผู้วิจัยได้ระบุว่าอาสาสมัครในการวิจัยจะได้รับประโยชน์จากการวิจัยในครั้งนี้อย่างไร อาสาสมัครในการวิจัยจะไม่ได้รับความเสี่ยงอันตรายใด ๆ และผู้วิจัยจะเก็บรักษาความลับจากการตอบแบบสอบถามของอาสาสมัครในการวิจัย โดยในการบันทึกข้อมูลจะไม่มี Identifier ที่ระบุถึงตัวอาสาสมัครในการวิจัยครั้งนี้ 3) หลักความยุติธรรม (Justice) ผู้วิจัยมีเกณฑ์คัดเข้าและออกชัดเจน ไม่มีอคติ มีการกระจายประโยชน์และความเสี่ยงอย่างเท่าเทียมกัน โดยวิธีการสุ่มทั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยและได้รับการพิจารณาอนุมัติหรือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยแล้วเสมอ

การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์คำนวณหาความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบกับแนวคิดการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งคะแนนตามช่วง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบโดยจำแนกตามตัวแปร ดังนี้ 3.1) ทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูระหว่างตัวแปรอิสระของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปรเพศ และวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (T-test) 3.2) ทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูระหว่างตัวแปรอิสระของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปร อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบ One-Way ANOVA ในการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ในกรณีที่การทดสอบค่าเอฟ (F-test) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ตอนที่ 4 ประมวลข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู โดยรวบรวมจัดเป็นรายด้านตามตัวแปรตาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (T-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู	n = 320		ระดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	
1	จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.9315	0.1859	มากที่สุด
2	จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.9210	0.2279	มากที่สุด
3	จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.9281	0.2048	มากที่สุด
4	จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.9238	0.2221	มากที่สุด
5	จรรยาบรรณต่อสังคม	4.9253	0.2200	มากที่สุด
รวม		4.9269	0.2013	มากที่สุด

พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.9269$, S.D. = 0.2013) เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.9315$, S.D. = 0.1859) รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{X} = 4.9253$, S.D. = 0.2200) และ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.9210$, S.D. = 0.2279)

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบจำแนกในภาพรวมตามตัวแปร ขนาดของสถานศึกษาต่างกัน โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในภาพรวมและรายด้าน

การปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพของครู	ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
จรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.425	.713	23.538***	.001
	ภายในกลุ่ม	317	9.597	.030		
	รวม	319	11.022			
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.048	1.524	35.713***	.001
	ภายในกลุ่ม	317	13.526	.043		
	รวม	319	16.573			
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.843	.921	25.313***	.001
	ภายในกลุ่ม	317	11.539	.036		
	รวม	319	13.382			
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.916	.958	21.974***	.001
	ภายในกลุ่ม	317	13.823	.044		
	รวม	319	15.740			
จรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.916	.958	22.446***	.001
	ภายในกลุ่ม	317	13.529	.043		
	รวม	319	15.445			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.938	.969	27.944***	.001
	ภายในกลุ่ม	317	10.991	.035		
	รวม	319	12.929			

***ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในขนาดของสถานศึกษา ต่างกันในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณ ต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD (Least Significant Difference)

3. ผลการประมวลข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู มีดังนี้ จรรยาบรรณ วิชาชีพครูครอบคลุมการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน การรักษาเกียรติและความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ การปฏิบัติ ต่อผู้เรียนด้วยความเมตตา เป็นธรรม และโปร่งใส การร่วมมือกับผู้ร่วมวิชาชีพอย่างเคารพและมีความสามัคคี ตลอดจนการเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ ถ่ายทอดความรู้และคุณธรรมเพื่อสร้างสังคมที่ยั่งยืน

สรุปผลการวิจัย

1) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1.1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1.2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1.3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1.4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พบว่ามีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด และ 1.5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู พบว่า 2.1) ครูเพศชายและ เพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพไม่แตกต่างกัน 2.2) ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2.3) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพไม่แตกต่างกัน 2.4) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2.5) ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างขนาดกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งในภาพรวม และรายด้าน

3) ผลการประมวลข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู มีดังนี้ จรรยาบรรณ วิชาชีพครูครอบคลุมการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน การรักษาเกียรติและความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ การปฏิบัติ ต่อผู้เรียนด้วยความเมตตา เป็นธรรม และโปร่งใส การร่วมมือกับผู้ร่วมวิชาชีพอย่างเคารพและมีความสามัคคี ตลอดจนการเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ ถ่ายทอดความรู้และคุณธรรมเพื่อสร้างสังคมที่ยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูให้ความสำคัญกับคุณธรรมและวินัยในตนเองซึ่งสามารถปฏิบัติได้โดยตรงในชีวิตประจำวัน จึงทำให้จรรยาบรรณต่อตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ขณะที่จรรยาบรรณต่อวิชาชีพต้องอาศัยปัจจัยเชิงระบบและการสนับสนุนจากองค์กร เช่น ภาระงาน และข้อจำกัดด้านทรัพยากร ส่งผลให้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pokpong (2016) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านจรรยาบรรณต่อตนเองและจรรยาบรรณต่อสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ Phokachaipat (2017) ศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติตนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในภาพรวมระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลวิจัยของ Nakhawech (2021) ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลวิจัยของ Kaewjaravanon (2022) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านจรรยาบรรณต่อตนเองมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้ 2.1) ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่าครูที่เพศต่างกันในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของเพศชายสูงกว่าค่าเฉลี่ยของเพศหญิง จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นมาตรฐานทางวิชาชีพที่กำหนดและคาดหวังให้ครูทุกคนปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่ขึ้นกับเพศทั้งครูเพศชายและเพศหญิงต้องผ่านการอบรม การกำกับติดตาม และการประเมินผลตามกรอบจรรยาบรรณเดียวกันจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้การรับรู้และการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ Wongsan (2020) ศึกษาปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในสถานศึกษาเอกชนสายสามัญคู่ศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างตามเพศ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน 2.2) ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นกรอบมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดให้

ครูทุกช่วงอายุต้องยึดถือและปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่ขึ้นกับวัยหรือช่วงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wongbuppha (2021) ศึกษาเรื่องบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ พบว่าเมื่อนำตัวแปรอายุมาเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน 2.3) ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรการผลิตครูในทุกระดับการศึกษามักบูรณาการสาระด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญ ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติด้านจรรยาบรรณในระดับใกล้เคียงกัน ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจึงอาจสะท้อนความเชี่ยวชาญทางวิชาการหรือการวิจัย มากกว่าความแตกต่างด้านการรับรู้หรือการปฏิบัติทางจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Nakhawech (2021) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 2.4) ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นกรอบจริยธรรมพื้นฐานที่ครูทุกคนต้องยึดถือและปฏิบัติตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วิชาชีพและตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่ว่าครูจะมีประสบการณ์มากหรือน้อยล้วนได้รับการปลูกฝังแนวคิดด้านจรรยาบรรณผ่านการศึกษา การอบรมก่อนและระหว่างปฏิบัติงาน รวมถึงการกำกับติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sakun (2023) ศึกษาเรื่องปัญหาการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพในครูวิทยาลัยปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 2.5) ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างขนาดมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.001 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขนาดของสถานศึกษามีผลต่อระบบบริหารจัดการ การกำกับติดตาม และการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพของครู โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีโครงสร้างและกลไกด้านจริยธรรมที่ชัดเจนกว่า ขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการบริหาร ส่งผลให้ครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ Kaewjaravanon (2022) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติตามตนจรรยาบรรณวิชาชีพในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

3. ผลการประมวลข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู 3.1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ครูพัฒนาดนรอบด้าน เพื่อความเป็นครูที่สมบูรณ์ มีบุคลิกภาพ สุภาพเรียบร้อย และมีวินัยต่อตนเอง เพื่อความเป็นครูที่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Phrommarin (2018) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่าครูในพื้นที่ศึกษามีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะที่ดี เช่น มีบุคลิกภาพที่สง่า มีสุขภาพจิตที่ดี มีกิริยาอาการที่อ่อนหวาน และ มีวินัยต่อตนเอง

3.2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ครูรักษาเกียรติ มีความซื่อสัตย์ พัฒนาดนเอง และสร้างประโยชน์เพื่อคุณค่าของวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Paosiri (2019) ศึกษาเรื่องการพัฒนามาตรฐานวัดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏแม่ฮ่องสอน พบว่าครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏแม่ฮ่องสอนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีความสนใจในวิชาชีพครู ชื่นชมในคุณค่าของการเป็นครู และมีความกระตือรือร้นอยากเป็นครู

3.3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ครูปฏิบัติต่อลูกศิษย์ด้วยความด้วยความเมตตา เป็นธรรมชาติ โปร่งใส และมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Phanhap (2020) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี พบว่าครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในภาพรวมระดับมาก โดยเฉพาะด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการอยู่ในระดับสูงที่สุด แสดงถึงความรักและความเมตตาต่อผู้เรียน

3.4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ครูมีความสามัคคี เคารพกัน และร่วมพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mingmongkol (2022) ศึกษาเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2564 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย พบว่าแนวทางพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพครูครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ เห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา และ

3.5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ครูเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ ถ่ายทอดความรู้และคุณธรรมเพื่อสังคมอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sangthong (2024) ศึกษาเรื่องการศึกษาความร่วมมือระหว่างองค์กรผลิตครูและองค์กรใช้ครูในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครูในสังคมยุคหลังสมัยใหม่ (ดิจิทัล) พบว่ามีความต้องการที่จะเป็นพลเมืองที่ดี และพัฒนาสังคมอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โดยภาพรวมครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองอยู่ในระดับสูงสุด ขณะที่ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพอยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้นครูจึงควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม พัฒนาความรู้และความสามารถ

อย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และธำรงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์ของวิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากสังคม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เช่น เจตคติต่อวิชาชีพ ความพึงพอใจในการทำงาน หรือแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษามุมมองของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้ได้ภาพรวมที่หลากหลายและสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Areekul, C. (2019). The Component of Being a Professional Teacher in the 21st Century Model Based on the Buddhist Integrated Ethics of Profession. *Journal of Graduate Studies Review*, 15(2), 153-164. (In Thai).
- Boonwas, N. (2021). *Factors affecting adherence to professional ethics of school administrators under the Chainat Primary Educational Service Area Office*. Master thesis, M.Ed., Nakhon Sawan Rajabhat University, Nakhon Sawan. (In Thai).
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Dujjanuthat, H. (2016). *The relationship between behavior and awareness of professional ethics among teachers in Prachuap Khiri Khan Province*. Master thesis, M.Ed., Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi. (In Thai).
- Hemuthai, S. (2023). *Teachers' adherence to administrators' professional ethics in relation to happy organization in educational institutions under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office I*. Master thesis, M.Ed., Chom Bueng Rajabhat University, Ratcaaburi. (In Thai).
- Kaewjaravanon, A. (2022). *Teachers' adherence to professional ethics under the Secondary Educational Service Area Office, Songkhla Province*. Master thesis, M.Ed., Thaksin University, Songkhla. (In Thai).
- Kohlberg, L. (2016). *The psychology of moral development*. New York: Harper & Row.
- Mingmongkol, C. (2022). *A synthesis of research on teachers' professional ethics from 2010 to 2021 as guidelines for developing a learning organization at Princess Chulabhorn Science High School*. Doctor dissertation, Ph.D., Rangsit University, Pathum Thani. (In Thai).
- Nakhawech, P. (2021). *Compliance with teachers' professional ethics in schools under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization*. Master thesis, M.Ed., Wongchawalitkul University, Nakhon Ratchasima. (In Thai).

- National Strategy, (2018). (2018, October 13). *Royal Gazette*, Vol. 135, No. 82 Kor.
- Office of the Education Council. (2017). *National Education Plan 2017–2036*. Bangkok: Prikwarn Graphic. (In Thai).
- Office of the National Economic and Social Development Board, (2018). The Twelfth National Economic and Social Development Plan (2017–2021). Bangkok: Office of the Prime Minister. (In Thai).
- Office of the Secretariat of the Teachers’ Council of Thailand. (2022). *Annual report 2022*. Bangkok: Office of the Secretariat of the Teachers’ Council of Thailand. (In Thai).
- Paosiri, N. (2019). *Development of a scale measuring love and faith in the teaching profession among students in faculties of education from eight higher education institutions across Thailand*. Doctor dissertation, Ph.D., Mahasarakham Rajabhat University, Mahasarakham. (In Thai).
- Phanhab, N. (2020). Teachers’ professional code of ethics practices in schools under local administrative organizations in Nong Khae District, Saraburi Province. *Graduate Studies Journal*, 17(78), 1-10. (In Thai).
- Phimsing, S. (2022). *Guidelines for developing teachers’ adherence to professional ethics based on the Threefold Training among teachers in the Pang Makha School Group, Kamphaeng Phet Province*. Master thesis, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phra Nakhon Si Ayutthaya. (In Thai).
- Phokachaipat, S. (2017). *The conduct based on teacher’s standard practice of teachers in schools under Samut Prakan Primary Education Service Area Office 1*. Independent study, M.Ed., Sukhothai Thammathirat University, Nonthaburi. (In Thai).
- Phrommarin, U. (2018). *Compliance with teachers’ professional ethics of teachers in public educational institutions under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2*. Master thesis, M.Ed., Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathum Thani. (In Thai).
- Pinitmontri, K. (2022). *Guidelines for enhancing teachers’ professional ethics competencies in schools under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4*. Master thesis, M.Ed., Mahasarakham University, Mahasarakham. (In Thai).
- Pinket, A. (2022). *Desirable behaviors in performing duties according to teachers’ professional ethics in the digital era under the Secondary Educational Service Area Office, Nonthaburi*. *MCU Ubon Review Journal*, 10(1), 1-14. (In Thai).

- Pokpong, B. (2016). *Teachers' conducts according to professional ethics in vocational institutions under the jurisdiction of the Office of the Vocational Education Commission, Bangkok Metropolitan*. Master thesis, M.Ed., Nakhon Pathom University, Nakhon Pathom. (In Thai).
- Saengchan, S. (2019). *Adherence to professional ethics of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 32*. Master thesis, M.Ed., Buriram Rajabhat University, Buriram. (In Thai).
- Sakun, W. (2023). *Problems of conduct in accordance with professional standards in terms of teachers' ethics as stipulated in the law on the Teachers Council and Educational Personnel, based on the opinions of college teachers in Pathum Thani Province under the Office of the Vocational Education Commission*. Master thesis, M.Ed., Pathum Thani College. (In Thai).
- Sangthong, P. (2024). A study of cooperation between teacher education institutions and teacher employment organizations in developing instructional management innovations to enhance teacher spirit in the postmodern (digital) society. *Srinakharinwirot University Journal of Educational Studies*, 25(2), 1-21. (In Thai).
- Teachers and Educational Personnel Council Act B.E. 2546 (2003). (2003, June 11). Royal Gazette, Vol. 120, No. 62 Kor.
- Teachers' Council of Thailand. (2013, October 4). Regulation of the Teachers' Council of Thailand on professional code of ethics B.E. 2556 (2013). Royal Gazette, Vol. 130, Special Section 130 Ngor.
- Wongbuppha, W. (2021). *Roles of school administrators in promoting teachers' adherence to professional ethics in educational institutions based on the opinions of administrators and teachers under the Lopburi Primary Educational Service Area Office*. Master's thesis, M.Ed., Thepsatri Rajabhat University, Lopburi. (In Thai).
- Wongkhiao, M. (2020). *A study of professional code of ethics practices of government teachers under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3*. Master thesis, M.Ed., Ubon Ratchathani Rajabhat University, Ubon Ratchathani. (In Thai).
- Wongsan, M. (2020). *Professional ethics practice of teachers in private schools with general and Islamic curriculum in Bangkok*. Master thesis, M.Ed., Suan Sunandha Rajabhat University. (In Thai).
